

'Pers is steeds vaker doelwit'

Zonder de samenwerking met externe partners kan de politie haar werk niet doen. Maar hoe ervaren zij de samenwerking met ons? **Peter ter Velde** vertelt hoe PersVeilig journalisten ondersteunt bij geweld en agressie, zowel op straat als online. Aangifte doen via de werkgever en informatie delen helpt.

TEKST **INGMAR KOOMAN** FOTOGRAFIE **NICK HOGVEEN**

'De basis is vertrouwen'

Draag geen licht ontvlambare kleding, denk aan oogbescherming, oordoppen, een stevig hoofddekken en een steekwerend vest. Reis licht. Bereid je voor. En wees altijd alert. In de conflictgebieden waar Peter ter Velde voor de NOS verslag deed, waren deze voorzorgsmaatregelen van levensbelang. Maar ook in Nederland gaan ze tegenwoordig op. Bij boerenprotesten, coronademonstraties en in probleemwijken zijn journalisten steeds vaker doelwit, vertelt de oud-correspondent. 'We hebben het gezien bij dierenactivisten, klimaatactivisten en kerkgangers. In Urk en Duindorp. Een groep kan zich opeens tegen je keren.' Vooral de impact van online bedreigingen raakt hem. 'Schokkend vind ik die verhalen. Zulke heftige aanvallen dat mensen PTSS-achtige klachten ontwikkelen.' In PersVeilig trekken de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), het Genootschap van Hoofdredacteuren, het Openbaar Ministerie en de politie samen op tegen geweld en intimidatie van journalisten. Eind 2019 is vastgelegd dat agressie tegen verslaggevers, cameramensen, fotografen, columnisten en cartoonisten prioriteit krijgt bij politie en OM. Net zoals bij hulpverleners, onderwijzers en politici kunnen daders rekenen op verdubbeling van de strafeis.

Fysiek geweld, digitale bedreigingen? Doe hoe dan ook aangifte, benadrukt PersVeilig. De mogelijkheid van aangifte doen op naam van de werkgever heeft de drempel voor journalisten verlaagd, constateert Ter Velde. 'Toch kreeg een journalist onlangs nog te horen dat ze haar werkgever niet kon opvoeren in haar aangifte. Dan ben ik wel verbaasd, we zijn nu tweeënhalf jaar verder.' Bij zulke gevallen kan hij sinds januari in elke eenheid terugvallen op een VPT-coördinator. Zij zijn verantwoordelijk voor de zogeheten Veilige Publieke Taak-aangiften, die met prioriteit (moeten) worden opgepakt. 'Meestal gaat het goed. Maar als het dan toch misgaat, zijn de lijnen nu kort. Dat werkt heel fijn.' Journalisten zijn nog altijd zelf verantwoordelijk voor hun eigen veiligheid. De politie kan hen wel helpen om risico's in te schatten. Daar zit een 'natuurlijk spanningsveld', weet Ter Velde. 'Als de politie zegt: "we verwachten rellen en houden vier pelotons ME achter de hand", dan is dat voor een journalist nieuws. Daarom zegt de politie: "wij geven geen operationele informatie vrij". Daar kan je gewoon afspraken over maken, vindt hij. 'De basis is vertrouwen: je gebruikt de informatie alleen als onderdeel van je eigen risico-inschatting, niet voor publicatie.'

De PersVeilig-afspraken slijpen vanuit de korpsleiding door naar de mediadesks, aangiftebalies en individuele agenten. Soms botsen de twee werelden nog, constateert Ter Velde. 'Bij sommige coronademonstraties sommeerden agenten journalisten om hun politieperskaart zichtbaar te dragen. Maar dat vergrootte juist het risico op klappen van boze coronademonstranten.' Met 'Haagse' afspraken alleen zijn pers en politie er dan ook niet. Ze moeten elkaar blijven opzoeken, vindt Ter Velde. Vooral voordat het misgaat. 'Als zoals laatst regionale journalisten, mensen van de mediadesk en een officier van dienst samen gaan zitten voor een praatje en een pizza, dan maken we echt slagen met elkaar. Want dat geweld tegen journalisten ooit helemaal stopt, is natuurlijk *wishful thinking*.'

Meer informatie

Journalisten vallen onder de regels van het programma Veilige Publieke Taak. Kijk voor meer informatie op intranet (zoekterm: VPT). Het handelingskader journalisten vind je op Kompol (zoektermen: journalisten, persveilig). Zie ook www.persveilig.nl.